

JAARVERSLAG

Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Bestuursverslag 2018 (zie separaat document)	
2	Jaarrekening 2018	3
2.1	Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)	4
2.2	Resultatenrekening over 2018	5
2.3	Kasstroomoverzicht over 2018	6
2.4	Algemene toelichting & grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
2.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	13
2.6	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	21
2.7	Toelichting op de resultatenrekening over 2018	22
2.8	WNT-verantwoording over 2018	29
2.9	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	32
2.10	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	32
3	Overige gegevens	33
3.1	Overzicht nevenvestigingen	34
3.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

2. JAARREKENING 2018

2. JAARREKENING

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-18 €	31-dec-17 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	948.859	868.875
Materiële vaste activa	2	775.055	850.146
Totaal vaste activa		1.723.914	1.719.021
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	3	1.225.354	1.084.330
Vorderingen uit hoofde van subsidies	4	37.277	1.974.959
Liquide middelen	5	5.564.368	5.084.582
Totaal vlottende activa		6.826.999	8.143.872
Totaal activa		<u>8.550.913</u>	<u>9.862.893</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	925.909	925.909
Algemene en overige reserve		665.807	-38.144
Bestemmingsreserves		626.648	742.223
Totaal eigen vermogen		2.218.363	1.629.988
Vorzieningen	7	875.753	596.000
Langlopende schulden	8	0	0
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van subsidies	9	878.982	1.860.504
Kortlopende schulden en overlopende passiva	10	4.577.815	5.776.401
Totaal passiva		<u>8.550.913</u>	<u>9.862.893</u>

2.2 RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
OPBRENGSTEN:				
Subsidies	14	35.571.840	35.855.000	42.605.400
Overige bedrijfsopbrengsten	15	508.356	898.000	297.109
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>36.080.196</u>	<u>36.753.000</u>	<u>42.902.509</u>
LASTEN:				
Personeelskosten	16	29.619.063	30.015.600	36.844.469
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	493.880	674.000	1.017.590
Kosten activiteiten en cliënten	18	826.040	791.000	953.315
Overige bedrijfskosten	19	4.546.268	5.146.400	5.011.211
Som der bedrijfslasten		<u>35.485.250</u>	<u>36.627.000</u>	<u>43.826.585</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		594.947	126.000	-924.076
Financiële baten en lasten	20	-6.571	-20.000	-22.859
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>588.376</u></u>	<u><u>106.000</u></u>	<u><u>-946.934</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2018 €	2017 €
Algemene en overige reserve	703.951	-848.955
Bestemmingsreserves	-115.575	-97.979
	<u><u>588.376</u></u>	<u><u>-946.934</u></u>

2.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
			594.947		-924.076
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	17	493.880		1.017.590	
- mutaties voorzieningen	7	279.753		-372.692	
- boekresultaat materiële vaste activa	pag.26	-14.903		0	
			758.730		644.898
Veranderingen in vlottende middelen:					
- vorderingen	3	-141.024		193.940	
- vorderingen uit hoofde van subsidies	4	1.937.683		936.749	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen) / schulden uit hoofde van subsidies	9+10	-2.180.109		1.009.726	
			-383.449		2.140.414
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			970.227		1.861.237
Ontvangen interest	20	314		2.505	
Betaalde interest	20	-6.885		-25.363	
			-6.571		-22.859
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			963.656		1.838.378
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-340.014		-359.272	
Desinvesterings materiële vaste activa	2	30.093		0	
Investerings immateriële vaste activa	1	-173.949		-126.652	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-483.870		-485.924
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	8	0		-450.000	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			0		-450.000
Mutatie geldmiddelen			479.786		902.454
Saldo liquide middelen begin boekjaar		5.084.582		4.182.128	
Saldo liquide middelen einde boekjaar		5.564.368		5.084.582	
		479.786		902.454	

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

2.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.1 ALGEMEEN

Gegevens rechtspersoon

Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond is statutair gevestigd te Rotterdam en heeft haar feitelijke (hoofd)vestiging op Dynamostraat 16 te Rotterdam. Per 31 december 2014 zijn de naam en de statuten gewijzigd en gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel (KvK-nummer 24332597). JBRR heeft vanaf 1 januari 2015 de ANBI-status.

Activiteiten

De activiteiten van de stichting bestaan uit het uitvoeren van jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen. Daarnaast voert de stichting meer taken uit die de gezamenlijke gemeenten in de regio Rotterdam Rijnmond bij de stichting hebben ingekocht, namelijk crisisinterventie en bereikbaarheidsdiensten voor verschillende organisaties in de regio en casusregie jeugdbescherming in het kader van de preventieve jeugdbescherming.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Hoofdstuk 640, Organisatie-zonder-winststreven.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaten zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Vanaf 2015 wordt JBRR hoofdzakelijk gefinancierd door de Samenwerkende Gemeenten Jeugdhulp Rijnmond. De afgesloten contracten houden in dat JBRR wordt gesubsidieerd voor de uitvoering van Jeugdbeschermings- en Jeugdreclasseringsmaatregelen, crisisinterventie en bereikbaarheidsdiensten voor verschillende organisaties in onze regio en casusregie jeugdbescherming in het kader van de preventieve jeugdbescherming.

Het jaar 2018 kenmerkte zich door een cumulatie van factoren die van invloed zijn geweest op het primaire proces en de bedrijfsvoering. Op basis van de eerste maanden van 2018 dreigde JBRR op een groot verlies af te stevenen. Met een knellend tarief, een te hoog ziekteverzuim, een onevenredig hoog personeelsverloop en daardoor een hoge externe inhuur zou het geëxtrapoleerde resultaat ruim € 2 miljoen negatief bedragen. Zowel in het primair proces als binnen de bedrijfsvoering is stevig ingegrepen om het tij te keren en alsnog het jaar te eindigen in positieve cijfers. De maatregelen die zijn getroffen om het financiële resultaat te verbeteren staan beschreven in het jaarverslag.

Door de genomen maatregelen is het verslagjaar uiteindelijk afgesloten met een positief resultaat van € 588.376. Het positieve resultaat is met name ontstaan door:

- forse bezuinigingen binnen de organisatie op o.a. inzet personeel (zowel in loondienst als inhuur), automatisering, huisvesting en telefoonkosten;
- aanvullende subsidie GR van € 1.200.000 als gevolg van een te hoog ziekteverzuim, hoog personeelsverloop en hoge inhuurkosten;
- opbrengsten die toe te rekenen zijn aan 2017 zoals tegemoetkoming in loonkosten 2017 (als gevolg van het niet ontvangen van de OVA 2017) van € 473.000, compensatie LET kosten 2017 van € 93.000 en correctie productie voorgaande jaren van € 44.000. Deze opbrengsten hadden verantwoord moeten worden in 2017 waardoor er sprake zou zijn van een kleiner negatieve resultaat in 2017. Echter was er onzekerheid over deze posten waardoor deze niet in 2017 zijn opgenomen.

Zonder de ontvangen posten over 2017 mee te rekenen, zou het resultaat over 2018 negatief € 21.624 bedragen.

Voor de ontvangen frictiekosten van het Ministerie van VWS van € 1.462.739 in 2017 is halverwege 2018 de verantwoording en aanvraag tot subsidievaststelling ingediend. Bij de verantwoording is door de accountant een verklaring van oordeelonthouding afgegeven, omdat de controle op het aantal vierkante meters leegstand van de verlieslatende contracten huisvesting als gevolg van de transitie over voorgaande jaren feitelijk niet uit te voeren was. JBRR heeft bij de aanvraag tot subsidievaststelling onderbouwd met documentatie waarom de kosten van de leegstand als gevolg van de transitie wel zijn gemaakt. Derhalve is voor de post verlieslatende contracten huisvesting geen terug te betalen bedrag opgenomen in de jaarrekening 2018. Echter, is het wel zo dat de gerealiseerde kosten van de verlieslatende contracten huisvesting lager zijn dan de in eerste instantie begrote kosten in de aanvraag van de subsidie. Dit heeft te maken met eerder teruggegeven verdiepingen aan de verhuurder. Op basis hiervan wordt verwacht dat circa € 273.000 terugbetaald zal moeten worden aan het Ministerie van VWS. Dit is verwerkt in de jaarrekening.

Door het positief resultaat in 2018 zijn de reserves weer toegenomen. Het weerstandsvermogen is nog klein maar de algemene en overige reserve is inmiddels wel positief.

Daarnaast is de financiering van de ING Bank in 2018 volledig afgelost, de bankgarantie ten behoeve van de huurverplichtingen is geblokkeerd en daarmee zijn de afgegeven zekerheden vrijgegeven en bestaat er geen kredietconstructie meer waardoor JBRR niet meer hoeft te voldoen aan ratio's.

In 2019 wordt een nieuw kostprijsonderzoek uitgevoerd in opdracht van de GR en JBRR als gevolg van het geen overeenstemming bereiken met de GR over hogere tarieven naar aanleiding van het Berenschot kostprijsonderzoek in 2018.

Om het jaar 2019 te kunnen overbruggen met de lagere huidige tarieven is door de GR in 2019 een aanvullende subsidie van € 1.800.000 verstrekt.

De verwachting is dat we naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek in 2019 vanaf 2020 hogere reële tarieven voor de maatregelen kunnen afspreken.

Op basis van bovenstaande omstandigheden en maatregelen zijn de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de organisatie.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijking met de begroting

De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers zijn ontleend aan de op 6 december 2017 door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2018.

WNT

De verantwoording van bezoldigingsgegevens van topfunctionarissen heeft plaatsgevonden conform de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) publieke en semipublieke sector.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de Stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

De afschrijvingstermijnen van immateriële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

Concessies, vergunningen, software en rechten van intellectueel eigendom

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde activa, waaronder octrooien en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur met een maximum van 10 jaar.

Materiële vaste activa

Verbouwingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar onderstaande paragraaf Bijzondere waardeverminderingen vaste activa.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De volgende afschrijvingspercentages (in procenten van de aanschafwaarde minus eventuele restwaarde) worden hierbij gehanteerd:

- Verbouwingen: 10% - 20%
- Machines en installaties: 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 20% - 33%

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

De Stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. De Stichting is gebonden aan het Treasurystatuut, waarin is bepaald dat zij geen risicovolle financiële instrumenten mag toepassen. Om die reden wordt slechts gebruik gemaakt van spaarrekeningen bij Nederlandse banken. Er worden geen risicovolle beleggingen gedaan, er worden geen leningen verstrekt, er wordt geen hedge accounting toegepast, er worden geen obligaties gekocht.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (over het algemeen de nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Bestemmingsreserves en Algemene en overige reserve.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebrachte kapitaal.

Algemene en overige reserve

De algemene en overige reserve bestaat uit het saldo aan subsidie-overschotten en -tekorten van de

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de Stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves

Bestedingen die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht.

Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van te verwaarlozen betekenis is. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt, gebaseerd op de cao Jeugdzorg, gevormd voor periodieke uitkeringen aan personeel voor jubilea. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening wordt ten laste van de personeelskosten gebracht. De uitgaven worden in mindering gebracht op de voorziening. Het disconteringsvoet bedraagt 0,38%.

Voorziening Claims

De voorziening claims betreft een voorziening uit hoofde van een verplichting voor schadevergoedingen ingediend jegens onze organisatie.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verplichte loondoorbetaling in de eerste twee jaren van de ziekte (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2018 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar en een eventuele transitievergoeding.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Operational lease

Bij de stichting zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de resultatenrekening over de looptijd van het contract.

2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Subsidie Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Onder deze subsidie worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de subsidiegever.

Overige subsidies

De overige subsidies worden als bate verantwoord in de resultatenrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de resultatenrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Personeelskosten

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen en salarissen en andere personeelslasten worden verantwoord in de periode waarin personeel op grond van de arbeidsvoorwaarden het recht op beloning verkrijgt. Sociale lasten worden toegerekend aan dezelfde periode als de lonen en salarissen waaraan deze sociale lasten direct kunnen worden toegerekend.

Pensioenen

De Stichting heeft voor al haar werknemers een toegezegde pensioenregeling (Bedrijfstakpensioenfonds). Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de Stichting. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De Stichting betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo december 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds Zorg en Welzijn 97,5%. In 2019 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 104,3% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten. De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa en de terugname hiervan worden onder deze rubriek verantwoord. Zie verder de toelichting opgenomen bij de materiële vaste activa.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kosten van concessie, vergunningen, software en rechten van intellectuele eigendom	948.859	868.875
Totaal immateriële vaste activa	<u>948.859</u>	<u>868.875</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Kosten van concessie, vergunningen, software en rechten van intellectuele eigendom	Totaal
	€	€
Aanschafwaarde	988.398	988.398
Cumulatieve afschrijvingen	119.523	119.523
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>868.875</u>	<u>868.875</u>
Mutaties		
Bij: investeringen	173.949	173.949
Herrubricering overige software	35.696	35.696
Af: afschrijvingen	129.661	129.661
Af: desinvesteringen	0	0
	<u>79.984</u>	<u>79.984</u>
Aanschafwaarde	1.557.760	1.557.760
Cumulatieve afschrijvingen	608.901	608.901
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>948.859</u>	<u>948.859</u>
Gehanteerde afschrijvingspercentages	10% - 33%	

Toelichting:

In de kosten van concessie, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom is begrepen een bedrag van € 920.632 voor het softwarepakket (WIJZ). Dit software pakket betreft een specifiek pakket dat ontwikkeld is voor Jeugdzorg in Nederland. Aangezien deze software een overheersend bestanddeel betreft van de vaste activa en deze software niet hardware gekoppeld is, is deze post opgenomen onder de kosten van concessie, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom. Daarnaast betreft de post overige software.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Verbouwingen	523.038	464.447
Machines en installaties	22.561	50.482
Andere vaste bedrijfsmiddelen	229.456	335.217
Totaal materiële vaste activa	<u>775.055</u>	<u>850.146</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	Verbouwingen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	4.433.358	190.566	1.376.584	6.000.508
Cumulatieve afschrijvingen	<u>3.968.911</u>	<u>140.084</u>	<u>1.041.367</u>	<u>5.150.362</u>
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>464.447</u>	<u>50.482</u>	<u>335.217</u>	<u>850.146</u>
Mutaties				
Bij: investeringen	266.099	0	73.915	340.014
Herrubricering software	0	0	-35.696	-35.696
Af: afschrijvingen	207.508	27.921	128.790	364.218
Af: aanschafwaarde desinvesteringen	0	0	32.345	32.345
Bij: cum. afschrijving desinvesteringen	0	0	17.155	17.155
	<u>58.591</u>	<u>-27.921</u>	<u>-105.761</u>	<u>-73.704</u>
Aanschafwaarde	4.699.457	190.566	1.022.742	5.912.765
Cumulatieve afschrijvingen	<u>4.176.419</u>	<u>168.005</u>	<u>793.286</u>	<u>5.137.709</u>
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>523.038</u>	<u>22.561</u>	<u>229.456</u>	<u>775.055</u>
Gehanteerde afschrijvingspercentages	10% - 20%	20%	20% - 33%	

Toelichting:

In verband met de verhuizing van Central Post naar Dynamostraat eind 2017 en nodige onderhoud zijn er investeringen gedaan in verbouwingen op de Dynamostraat.
Investeringen onder andere vaste bedrijfsmiddelen betreffen investeringen in automatisering.

3. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vorderingen op debiteuren	233.142	604.309
Vooruitbetaalde bedragen	315.503	76.823
Nog te ontvangen bedragen	676.709	401.314
Overige overlopende activa	0	1.884
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>1.225.354</u>	<u>1.084.330</u>

Toelichting:

In de vordering op debiteuren is een voorziening getroffen voor oninbaarheid. De post is als volgt opgebouwd:

Debiteuren	253.874	0
Voorziening voor oninbaarheid	-20.732	0
	<u>233.142</u>	<u>0</u>

In de vooruitbetaalde bedragen zijn begrepen de kosten voor huur 1e kwartaal 2019, licenties 2019 en vooruitbetaling arbeidsongeschiktheidverzekering voor 2019.

In de nog te ontvangen bedragen is nog te ontvangen zwangerschapsuitkering, compensatie transitievergoeding (€ 26.038) en nog te factureren post opgenomen. De nog te factureren post betreft facturering van buitenregionale maatregelen in het kader van het woonplaatsbeginsel.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

4. Vorderingen uit hoofde van subsidies

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
GR inzake woonplaatsbeginsel overige GI's	37.277	0
Gemeente Rotterdam / GR inzake subsidie Veilig Thuis	0	1.962.309
Overige	0	12.650
Totaal te verrekenen subsidies	<u>37.277</u>	<u>1.974.959</u>

Toelichting:

De vordering op de GR betreft het saldo van de af te rekenen subsidie inzake het woonplaatsbeginsel die wordt aangewend om andere GI's te bekostigen.

Er is geen vordering meer op de Gemeente Rotterdam / GR inzake subsidie Veilig Thuis. Per 1 januari 2018 is Veilig Thuis een zelfstandige organisatie geworden.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
ING	5.442.492	4.981.931
ABN/AMRO	<u>103.868</u>	<u>82.752</u>
Totaal Bankrekeningen	5.546.360	5.064.683
Kassen	18.008	19.900
Totaal liquide middelen	<u>5.564.368</u>	<u>5.084.582</u>

Toelichting:

Van de liquide middelen is een bedrag van € 477.818 niet vrij beschikbaar. Dit betreft de bankgarantie ten behoeve van de huurverplichtingen.

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Kapitaal	925.909	925.909
Algemene en overige reserve	665.807	-38.144
Bestemmingsreserves	626.648	742.223
Totaal eigen vermogen	2.218.363	1.629.988

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Kapitaal	925.909	0	0	925.909
Algemene en overige reserve	-38.144	703.951	0	665.807
Bestemmingsreserves	742.223	-115.575	0	626.648
	1.629.988	588.376	0	2.218.363

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Algemene en overige reserve	703.951	-848.955
Bestemmingsreserves	-115.575	-97.979
	588.376	-946.934

Algemene en overige reserve

Toelichting:

Er zijn geen restricties opgelegd aan de besteding van de algemene en overige reserve.

Bestemmingsreserves

De specificatie en het verloop zijn als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€
Investing nieuw ICT systeem	742.223	-115.575	0	626.648
Totaal bestemmingsreserves	742.223	-115.575	0	626.648

Toelichting:

Investing nieuw ICT systeem

GI's hebben gezamenlijk besloten tot de vervanging van de huidige primaire systemen IJ en Kits. Het nieuwe systeem WIJZ zal de vernieuwing naar gezinsgericht werken ondersteunen en de administratieve last terugdringen.

In de jaarrekening is een bestemmingsreserve opgenomen ter hoogte van het bedrag dat de Stichting moet bijdragen aan de landelijke investering in het nieuwe systeem (WIJZ). Het nieuwe systeem is vanaf oktober 2016 in gebruik genomen.

De afschrijving over 2018 ad € 115.575 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve.

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumverplichtingen	596.000	68.120	24.120	0	640.000
Voorziening langdurig zieken	0	235.753	0	0	235.753
Totaal voorzieningen	<u>596.000</u>	<u>303.873</u>	<u>24.120</u>	<u>0</u>	<u>875.753</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018 €
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	194.763
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	190.990
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	490.000

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumverplichtingen wordt gevormd voor periodieke uitkeringen aan personeel voor jubilea en heeft voornamelijk een langlopend karakter.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de verplichte loondoorbetaling gedurende de periode van ziekte (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces) inclusief een eventuele transitievergoeding.

8. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Totaal langlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
Stand per 1 januari	450.000	900.000
Af: aflossingen	450.000	450.000
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>450.000</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	0	450.000
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	0	450.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	0	0
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	0	0

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.
Voor een gedetailleerd schema van de langlopende schulden: zie paragraaf 2.6.

9. Schulden uit hoofde van subsidies

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
GR inzake woonplaatsbeginsel overige GI's	0	72.221
Gemeenschappelijke Regeling Rotterdam Rijnmond	580.564	378.544
Overigen	298.418	1.409.739
Totaal te verrekenen subsidies	878.982	1.860.504

Toelichting:

De schuld aan de Gemeenschappelijke Regeling Rotterdam Rijnmond betreft het saldo van de af te rekenen subsidies van alle financieringen (met uitzondering van het woonplaatsbeginsel) die zijn ontvangen van de GR.

De post overigen is als volgt opgebouwd:

WSG	0	1.409.739
Ministerie van VWS / frictiekostensubsidie	273.000	0
Gemeente Rotterdam / subsidie CDT	25.418	0
	298.418	1.409.739

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-18 €	31-dec-17 €
Crediteuren	743.687	1.058.010
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	0	450.000
Belastingen en sociale premies	1.512.714	1.798.097
Schulden terzake pensioenen	28.102	41.119
Nog te betalen vakantiegeld/-dagen	1.898.622	1.962.618
Nog te betalen accountantskosten	80.456	68.537
Nog te betalen personeelskosten	103.500	169.013
Nog te betalen apparaatskosten	48.000	23.680
Schulden terzake van fondsen en kinderkamp	41.112	29.479
Schulden terzake van kosten jeugdigen	121.622	175.847
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	4.577.815	5.776.401

Toelichting:

Onder de belastingen en sociale premies is een bedrag van € 109.608 opgenomen inzake af te dragen omzetbelasting. Dit betreft btw op activiteiten waarin JBRR het standpunt heeft ingenomen dat dit belastbare prestaties betreft. Met de belastingdienst is afgesproken dat uiterlijk 31 maart 2019 dit standpunt wordt voorgelegd. Het is derhalve nog onzeker of dat de belastingdienst ons standpunt deelt en daarmee het bedrag dat onder deze post is opgenomen.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de schulden.

11. Financiële instrumenten en risicobeheersing**Algemeen**

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De instelling handelt niet in deze financiële instrumenten. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Valutarisico

Niet van toepassing omdat onze Stichting werkzaam is binnen Nederland en geen transacties doet in andere valuta dan de euro.

Prijrisico

Niet van toepassing omdat de Stichting niet in het bezit is van effecten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn beperkt en hebben met name betrekking op aanvullende dienstverlening. Het bedrag aan kredietrisico wordt als minimaal ingeschat.

Liquiditeitsrisico

De Stichting heeft geen kredietfaciliteit om het liquiditeitsrisico te beheersen. Er wordt gewerkt met een meerjarige liquiditeitsbegroting die maandelijks wordt bijgesteld.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde (zijnde de nominale waarde) van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen*(Meerjarige) financiële verplichtingen*

Gedurende het verslagjaar zijn in de winst- en verliesrekening € 132.614 aan leasebetalingen verwerkt (2017: € 159.819).

De Stichting heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende contracten en overeenkomsten (bedragen zijn inclusief btw).

	betaalbaar binnen 1 jaar	betaalbaar 1-5 jaar	betaalbaar na 5 jaar	Totaal 31-dec-18
	€	€	€	€
Huur	1.548.240	2.237.750	0	3.785.990
Leaseauto's	104.612	96.974	0	201.586
Itec	114.293	323.391	0	437.684
TOPdesk	4.391	366	0	4.757
Microsoft	42.960	42.960	0	85.920
KPN	42.350	0	0	42.350
Vodafone/Ziggo	21.780	30.855	0	52.635
WIJZ	513.629	473.124	0	986.753
Totaal	2.392.255	3.205.420	0	5.597.675

Huurgaranties

Het betreft hier garanties waarbij de Stichting zich verplicht tot vergoeding van al hetgeen de Stichting ingevolge de betreffende huurovereenkomst aan de verhuurder verschuldigd zal worden. Daaronder vallen ook schadevergoedingen aan verhuurder of vergoedingen voor verrichte diensten. Het betreft hier panden die de Stichting nu en in het verleden heeft gehuurd en waarvoor de bank namens de Stichting (nog) garant staat.

Totaal aan uitstaande huurgaranties per 31 december 2018 bedraagt € 477.818.

De Stichting heeft een verplichting aan Jeugdzorg Nederland voor de jaren 2018 - 2020 om de kosten voor WIJZ te betalen. Dit betreffen kosten als doorontwikkeling WIJZ, licenties en andere WIJZ gerelateerde kosten.

VPB-plicht Jeugdzorg

Momenteel is JBRR niet vpb-plichtig. Wel loopt er een landelijk onderzoek met Jeugdzorg Nederland, de Ministeries van VWS, V&J en Financiën over een mogelijke vpb-plicht in de toekomst.

Friciekostensubsidie Ministerie van VWS

De vaststelling van de subsidie heeft nog niet plaatsgevonden. Als gevolg van een verklaring van oordeelonthouding bij de verantwoording is het onzeker of de frictiekostensubsidie (gedeeltelijk tot een maximum van € 1.462.739) terugbetaald dient te worden.

13. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

2.6 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2018

Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Rest looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
	€			%	€	€	€	€	€			€	
31-dec-10	3.000.000	10 jaar	Rentevast	4,05%	450.000	0	450.000	0	0	0	Lineair	450.000	In verband met de afgehele aflossing van de lening en beëindiging van de kredietfaciliteit zijn alle gestelde zekerheden vrijgegeven.
					450.000	0	450.000	0	0	0		450.000	
					450.000	0	450.000	0	0	0		450.000	

Deloitte Accountants B.V.
 Voor identificatiedoeleinden.
 Behorend bij controleverklaring
 d.d. 4 april 2019.

2.7 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2018

BATEN

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Subsidie Gemeenschappelijke Regeling			
Jeugdhulp Rijnmond	34.655.746	34.836.000	36.510.751
Overige subsidies	916.094	1.019.000	6.094.649
Totaal	35.571.840	35.855.000	42.605.400
Subsidie Gemeenschappelijke Regeling			
Jeugdhulp Rijnmond			
Productie	31.134.651		30.904.558
AMK	0		945.696
Eenmalige investering	0		4.542.693
KSCD	1.370.800		0
Zorgbemiddeling	156.476		117.804
Veiligheidshuis	97.508		0
Aanvullende subsidie	1.200.000		0
Compensatie LET 2018	85.777		0
Compensatie loonkostenontwikkeling 2017	473.449		0
Compensatie LET 2017	93.032		0
Productie voorgaande jaren	44.053		0
	34.655.746		36.510.751
Overige subsidies			
Woonplaatsbeginsel overige gemeenten	1.138.437		1.054.656
Subsidie overige	50.657		121.472
Subsidie Veilig Thuis	0		4.918.521
Subsidie frictiekosten Ministerie van VWS	-273.000		0
	916.094		6.094.649

De ontvangen subsidies hebben voornamelijk een structureel karakter.

De subsidie van de GR Jeugdhulp Rijnmond is verstrekt conform het landelijk controleprotocol: "Algemeen Accountantsprotocol Financiële Productieverantwoording WMO en Jeugdwet 2018".

In de subsidieverlening zijn diverse prestaties en verplichtingen geformuleerd waaraan onze stichting moet voldoen.

De productie op de uit te voeren maatregelen wordt op p x q afgerekend.

De ontvangen subsidies zijn vastgesteld t/m 2017.

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

De subsidie GR ligt lager dan begroot. Er is sprake van een onderproductie van de maatregelen van circa € 710.000. Daartegenover zijn opbrengsten over 2017 en eerder onder deze post opgenomen van circa € 610.000. Dit betreft een vergoeding voor de loonkostenontwikkeling 2017, LET kosten 2017 en productie voorgaande jaren.

De GR heeft d.d. 21 maart 2019 bevestigd dat de aanvullende subsidie van € 1.200.000 niet terugbetaald hoeft te worden.

De post overige subsidies bestaat uit subsidies van overige gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de financiering van de uitvoering van de maatregelen door JBRR en subsidie CDT.

Van de subsidie CDT bestaat nog onzekerheid over de verantwoording van deze subsidie. Dit kan mogelijk leiden tot een terugbetalingsverplichting.

De subsidie frictiekosten van het Ministerie van VWS betreft de te verwachten terug te betalen subsidie gebaseerd op de lagere gerealiseerde kosten ten opzichte van de aanvraag.

De daling van de post subsidies wordt veroorzaakt doordat subsidies voor Veilig Thuis activiteiten niet meer door JBRR ontvangen worden in verband met verzelfstandiging van Veilig Thuis per 1 januari 2018.

BATEN

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Detacheringen	88.888	64.000	220.592
Overige opbrengsten	419.468	834.000	76.516
Totaal	508.356	898.000	297.109

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

De post detacheringen betreffen de opbrengsten voor het detacheren van eigen personeel aan diverse instellingen. Tijdens het opstellen van de begroting was het de verwachting dat minder personeel gedetacheerd zou worden.

De overige opbrengsten bestaat voornamelijk uit de vergoeding van de GR voor de administratieve afhandeling tussen andere GI's en de GR voor buitenregionale maatregelen waar de GR verantwoordelijk voor is. Daarnaast is hieronder opgenomen een vergoeding voor de dienstverlening aan Veilig Thuis en andere kleine vergoedingen zoals het stagefonds en steunbijdragen. De post ligt lager dan begroot. In de begroting waren de frictiekosten Veilig Thuis voor € 429.000 opgenomen. Dit is echter niet toegekend.

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Lonen en salarissen	21.142.056	22.848.000	23.640.454
Af: uitkeringen (ontvangen)	-453.890	-466.000	-416.850
Subtotaal	20.688.166	22.382.000	23.223.604
Sociale lasten	3.035.423	3.080.000	3.471.742
Pensioenpremies	1.966.608	2.068.000	2.238.746
Reiskosten woon-werkverkeer	136.998	300.600	252.513
Deskundigheidsbevordering	320.136	368.000	412.622
Arbokosten	223.386	293.000	285.548
Kosten BHV	24.450	28.000	28.612
Kantinekosten	33.717	48.000	43.029
Wervingskosten	44.935	50.000	99.429
Verzekering tbv personeel	333.534	360.000	357.878
Innovatiegelden personeel	0	0	945.696
Overige personeelskosten	303.155	165.000	267.866
Subtotaal	27.110.509	29.142.600	31.627.284
Personeel niet in loondienst	2.508.553	873.000	5.217.185
Totaal personeelskosten	29.619.063	30.015.600	36.844.469

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van FTE's	<u>388</u>	<u>426</u>	<u>460</u>
Gebiedsteams	277		286
CIT	33		32
Veilig Thuis	0		61
Gedragwetenschappers	19		21
Serviceplein	49		60
Kennis & Innovatie	<u>10</u>		<u>0</u>
	<u>388</u>		<u>460</u>

Aantal werknemers werkzaam buiten Nederland = 0 (2017: 0).
Kennis & Innovatie is gestart per 19 maart 2018.

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

Lonen en salarissen ligt lager dan de begroting. Dit komt deels door het hoge personeelsverloop en deels door bezuiniging zodat de formatie zich beter kon gaan verhouden tot de productie.

Reiskosten woon-werkverkeer ligt lager dan de begroting. Dit heeft te maken met een verschuiving naar de post overige personeelskosten waaronder de kosten van de NS business cards zijn geboekt. Personeel maakt steeds meer gebruik van de NS business cards.

De post personeel niet in loondienst ligt hoger dan de begroting. De overschrijding is met name ontstaan door een hoog ziekteverzuim en hoog personeelsverloop. Daarnaast is ook ingehuurd om het Instroomteam op te zetten en te draaien.

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
Immateriële vaste activa	129.661	99.000	97.979
Materiële vaste activa			
Verbouwingen	207.508	360.000	653.945
Machines en installaties	27.921	36.000	54.994
Andere vaste bedrijfsmiddelen	128.790	179.000	210.672
Totaal afschrijvingen	<u>493.880</u>	<u>674.000</u>	<u>1.017.590</u>

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

De afschrijvingen op met name verbouwingen en andere vaste bedrijfsmiddelen liggen lager dan de begroting. In de begroting was destijds rekening gehouden met afschrijving op het pand Central Post. Dit is echter in verband met de verhuizing naar de Dynamostraat in 2017 versneld afgeschreven wat uiteindelijk niet tot kosten in 2018 heeft geleid.

18. Kosten activiteiten en cliënten

De specificatie is als volgt:	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2018	2018	2017
	€	€	€
Bijzondere kosten pupillen	210.258	200.000	199.238
Overige cliëntkosten	337.820	231.000	419.437
Zelfstandige kamerbewoning	99.893	150.000	136.267
Ziektekosten VGZ	178.068	210.000	198.374
Totaal kosten activiteiten en cliënten	826.040	791.000	953.315

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

De zelfstandige kamerbewoning ligt lager dan begroot. In 2018 zijn minder zelfstandige kamerbewoners dan geschat en dus minder aanvragen.

De overige cliëntkosten liggen hoger dan begroot, dit komt door de hoge LET kosten. De compensatie vanuit de Gemeenschappelijke Regeling voor de LET kosten zijn opgenomen onder de subsidies.

Daarnaast liggen de kosten voor tolkdiensten hoger dan begroot.

19. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2018	2018	2017
	€	€	€
Huisvestingskosten:			
Kosten huur en beheer	1.152.798	1.363.000	1.261.691
Servicekosten huisvesting	317.985	305.000	305.141
Onderhoudskosten	51.505	77.000	73.862
Schoonmaakkosten	257.239	271.000	245.432
Beveiliging	184.129	241.000	241.555
Energie/Water	17.566	19.000	24.385
Verzekering tbv huisvesting	14.593	36.000	35.765
Veiligheidshuis	50.053	47.000	46.465
Archiefkosten	29.644	33.000	29.251
Belastingen	29.919	42.000	37.146
Overige huisvestingskosten	112.891	22.000	60.565
Subtotaal huisvestingskosten	2.218.322	2.456.000	2.361.259
Automatiseringskosten:			
Abonnementen software	452.180	545.500	564.230
Onderhoud en aanschaf software	43.685	17.500	36.230
Overige automatiseringskosten	121.842	224.500	177.243
Subtotaal automatiseringskosten	617.707	787.500	777.702

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Apparaatkosten:			
<i>Algemene kosten</i>			
Contributie/bijdragen	373.724	382.000	271.851
Communicatie	28.596	62.000	42.165
Accountantskosten	132.263	75.000	115.552
Advieskosten	47.185	105.000	37.399
Raad van Toezicht	72.082	40.000	0
Abonnementen	6.786	12.000	12.030
Vakliteratuur	10.375	13.000	8.179
Verzekering tbv algemeen	77.097	80.000	77.277
Innovatiegelden	93.843	0	0
Overige algemene kosten	108.959	80.000	56.613
	<u>950.911</u>	<u>849.000</u>	<u>621.065</u>
<i>Kantoorkosten</i>			
Telefoon/Fax	206.086	314.500	429.095
Drukwerk	748	15.000	46.164
Kantoorbehoeften	36.482	52.000	48.169
Porti	60.346	65.000	60.644
Kopieerkosten	121.451	130.000	129.906
Overige kantoorkosten	-36.318	26.000	10.353
	<u>388.794</u>	<u>602.500</u>	<u>724.331</u>
<i>Reis - & verblijfskosten</i>			
Dienstreizen eigen vervoer	172.214	210.000	248.986
Exploitatie dienst- en lease-auto's	176.618	175.000	164.032
Repr., bestuur- en vergaderkosten	11.002	36.400	88.871
Dienstreizen openbaar vervoer	953	21.000	15.800
Verblijfskosten	9.746	9.000	9.164
	<u>370.533</u>	<u>451.400</u>	<u>526.853</u>
<i>Subtotaal apparaatkosten</i>	<u>1.710.238</u>	<u>1.902.900</u>	<u>1.872.249</u>
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>4.546.268</u></u>	<u><u>5.146.400</u></u>	<u><u>5.011.211</u></u>

Toelichting op de afwijking tussen realisatie en begroting:

De huisvestingskosten liggen circa € 238.000 lager dan begroot. Dit heeft o.a. te maken met bezuinigingen op de beveiliging. Daarnaast zijn de kosten voor het pand Zuidplein lager uitgevallen dan begroot.

De automatiseringskosten liggen circa € 402.000 lager dan begroot. Dit heeft onder andere te maken met een verschuiving van WIJZ kosten die deels onder de contributies / bijdragen zijn geboekt maar volledig onder de abonnementen software zijn opgenomen. Daarnaast is er fors bezuinigd op automatiseringskosten.

De algemene kosten liggen circa € 240.000 hoger dan begroot. De contributies / bijdragen liggen hoger door verschuiving kosten zoals hierboven beschreven. De accountantskosten liggen hoger doordat de reservering in 2017 te laag was opgenomen. Daartegenover zijn de advieskosten lager dan begroot. De kosten voor TOC zijn geboekt onder innovatiegelden in plaats van advieskosten. De kosten van de Raad van Toezicht liggen hoger dan de begroting door een verschuiving in de post van de begroting met de vergaderkosten.

De kantoorkosten liggen circa € 214.000 lager dan begroot. Op de telefoonkosten is bezuinigd en daarnaast zijn onder overige kantoorkosten opbrengsten verantwoord met betrekking tot apparaatskosten voorgaande jaren.

De reis- en verblijfskosten liggen circa € 81K lager dan begroot. De post dienstreizen eigen vervoer zijn gedaald door meer gebruik van de NS business card in plaats van eigen vervoer.

20. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Rentebaten	314	0	2.505
Rentelasten	-6.885	-20.000	-25.363
Totaal financiële baten en lasten	<u>-6.571</u>	<u>-20.000</u>	<u>-22.859</u>

21. Honorarium van de onafhankelijke accountant

	2018 €	2017 €
In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants-honoraria van Deloitte Accountants B.V. ten laste van het resultaat gebracht:		
1 Controle van de jaarrekening	76.390	83.000
2 Controle van (productie)verantwoordingen	55.873	29.914
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	2.638
Totaal honoraria accountant (incl. BTW)	<u>132.263</u>	<u>115.552</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening en de controle van productieverantwoordingen over het boekjaar 2018, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

In de kosten 2018 bevat een bedrag van € 21.558 aan kosten van de audit 2017 die te laag waren opgenomen.

2.8 WNT-VERANTWOORDING OVER 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond van toepassing zijnde de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond is op basis van 8 punten bepaald op Klasse II € 125.000 (goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 3 december 2018). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2018 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De beloningen verschillen per lid, allereerst omdat een aantal leden van de RvT niet het gehele jaar lid waren. Daarnaast heeft de RvT een beloningsbeleid waarbij de voorzitter en de leden van de Auditcommissie en de Kwaliteitscommissie een hogere vergoeding ontvangen vanwege het grotere tijdsbeslag van hun werkzaamheden voor de RvT.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.
Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	A. Kruithof
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	125.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.907
Beloningen betaalbaar op termijn	12.093
Subtotaal	125.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	125.000
Motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2017	
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	121.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.920
Beloningen betaalbaar op termijn	11.692
Totaal bezoldiging 2017	120.612

1b. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.D. Loorbach	R.E. Oosterhoff	V.C. Maas
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 24/09	1/1 - 24/09	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	13.715	9.143	12.500
Totale bezoldiging	7.312	4.750	8.125
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	7.312	4.750	8.125
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	18.150	12.100	12.100
Totaal bezoldiging 2017	9.750	6.500	9.843

bedragen x € 1	R.C. de Gier	M. Kilic	M.C. Tubbergen
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	12.500	12.500	12.500
Totale bezoldiging	8.171	11.198	8.262
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	8.171	11.198	8.262
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	24/5 - 31/12	24/5 - 31/12
Individueel WNT-maximum	12.100	7.359	7.359
Totaal bezoldiging 2017	8.125	3.729	5.734

bedragen x € 1	M.I. Dekker	P.H. Draaisma	A.H.P. van Gils
Functiegegevens	Lid RvT	Voorzitter RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	24/9 - 31/12	1/9 - 31/12
Individueel WNT-maximum	12.500	5.085	4.178
Totale bezoldiging	6.911	3.023	2.266
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	6.911	3.023	2.266
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Functiegegevens	Lid RvT	Voorzitter RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	24/5 - 31/12	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	7.359	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2017	4.062	n.v.t.	n.v.t.

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

2.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Toezicht van de Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond heeft de jaarrekening 2018 besproken en vastgesteld in de vergadering van 1 april 2019.

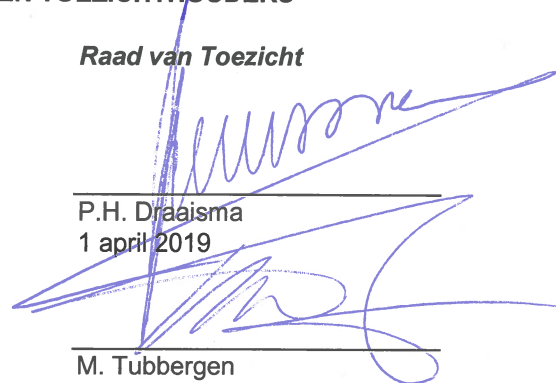
2.10 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Raad van bestuur

A. Kruithof
1 april 2019

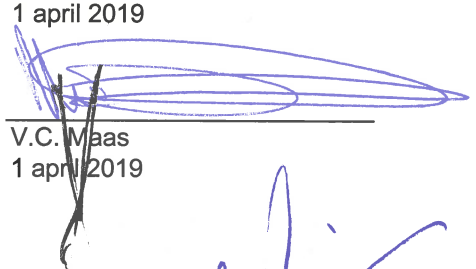
Raad van Toezicht

P.H. Draaisma
1 april 2019

M. Tubbergen
1 april 2019

M. Kilic-Karaaslan
1 april 2019

V.C. Maas
1 april 2019

R.C. de Gier
1 april 2019

M. Dekker-Hordijk
1 april 2019

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 OVERZICHT NEVENVESTIGINGEN

Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond heeft nevenvestigingen in de volgende gemeenten in Nederland:

Gebiedsteams Capelle en Krimpen aan den IJssel
De Linie 1
2905 AX Capelle a/d IJssel

Gebiedsteam Lansingerland, Hillegersberg, Schiebroek, Overschie en Rotterdam Noord
Spoorhaven 100
2651 AV Berkel en Rodenrijs

Gebiedsteams Hoek van Holland, Maassluis, Vlaardingen en Schiedam
Burg van Lierplein 79
3134 ZB Vlaardingen

Gebiedsteams Kralingen, Crooswijk en Centrum
Delftseplein 29
3013 AA Rotterdam

Gebiedsteams Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, Feijenoord, Charlois, IJsselmonde, Beheerteam, CIT, team Zorgbemiddeling en kenniscentrum
Dynamostraat 16
3083 AK Rotterdam

Gebiedsteam Delfshaven
Aelbrechtskade 195
3023 JM Rotterdam

Gebiedsteam Zuid-Hollandse Eilanden
P.J. Blikstraat 4
3201 PL Spijkenisse

Gebiedsteam Prins Alexanderpolder
Marten Meesweg 143
3068 AV Rotterdam

KSCD
Zuidplein 12
3083 CW Rotterdam

3.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2018.
2. De resultatenrekening over 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van gevolgen vaststelling bijzondere Transactiekosten Jeugdwet 2014-2017

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel van de definitieve vaststelling van de subsidie bijzondere transactiekosten Jeugdwet 2014-2017 van de jaarrekening (pagina 20). De vaststelling van deze subsidie heeft nog niet plaatsgevonden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ 640 Organisaties-zonder-winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RJ 640 Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 4 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: J.W. van Asten RA